NEUVOSTON PÄÄTÖS,

tehty 28 päivänä tammikuuta 2002,

Latvian liittymistä valmistelevan kumppanuuden periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä

(2002/88/EY)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneille valtioille osana liittymistä edeltävää strategiaa annettavasta avusta ja erityisesti liittymiskumppanuusjärjestelmän perustamisesta 16 päivänä maaliskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 622/98 ([1]) ja erityisesti sen 2 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto totesi, että liittymistä valmisteleva kumppanuus on uusi väline ja vahvistetun liittymistä valmistelevan strategian tärkeä osa.

(2) Asetuksessa (EY) N:o 622/98 säädetään, että neuvosto päättää komission ehdotuksesta määräenemmistöllä kutakin liittymistä valmistelevaa kumppanuutta koskevista periaatteista, ensisijaisista tavoitteista, välitavoitteista ja edellytyksistä sellaisina kuin ne esitetään kullekin ehdokasmaalle sekä niitä koskevista myöhemmistä merkittävistä mukautuksista.

(3) Yhteisön tuen saamisen edellytyksenä on olennaisten edellytysten täyttäminen ja erityisesti Eurooppa-sopimuksiin sisältyvien sitoumusten noudattaminen ja edistyminen Kööpenhaminassa vahvistettujen arviointiperusteiden täyttämisessä. Jos olennainen edellytys jää täyttymättä, neuvosto voi komission ehdotuksesta määräenemmistöllä toteuttaa asiaankuuluvia toimenpiteitä minkä tahansa liittymistä valmistelevan tuen osalta.

(4) Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että liittymistä valmistelevan kumppanuuden toteuttamista ja edistymistä yhteisön säännöstön omaksumisessa tarkastellaan Eurooppa-sopimuksella perustetuissa elimissä.

(5) Komission vuoden 2001 määräaikaiskertomuksessa esitettiin puolueeton arvio Latvian liittymisvalmisteluista ja yksilöitiin valmistelujen jatkamista varten ensisijaisia alueita.

(6) Jäsenyyden valmistelemiseksi Latvian olisi jatkettava yhteisön säännöstön käyttöönottoa koskevan kansallisen ohjelmansa ajantasaistamista. Tässä ohjelmassa olisi esitettävä aikataulu liittymistä valmistelevaan kumppanuuteen sisältyvien ensisijaisten tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamiselle.

(7) Latvian on tarpeen huolehtia, että sillä on liittymistä valmistelevien yhteisön varojen ohjelmointiin, koordinointiin, hallinnointiin, valvontaan ja arviointiin tarvittavat oikeudelliset ja hallinnolliset rakenteet,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Asetuksen (EY) N:o 622/98 2 artiklan mukaisesti Latvian liittymistä valmistelevaan kumppanuuteen sisältyvät periaatteet, ensisijaiset tavoitteet, välitavoitteet ja edellytykset esitetään tämän päätöksen liitteessä, joka on erottamaton osa päätöstä.

2 artikla

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden toteuttamista valvotaan Eurooppa-sopimuksella perustetuissa elimissä ja asianomaisissa neuvoston elimissä, joille komissio raportoi säännöllisesti.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 28 päivänä tammikuuta 2002.

Neuvoston puolesta

J. PIQUÉ I CAMPS

Puheenjohtaja

([1]) EYVL L 85, 20.3.1998, s. 1.

LIITE

1. **Johdanto**

Luxemburgissa vuoden 1997 joulukuussa kokoontunut Eurooppa-neuvosto päätti, että liittymistä valmisteleva kumppanuus on olennainen osa vahvistettua liittymistä valmistelevaa strategiaa, ja se luo yhtenäisen kehyksen kaikille ehdokasmaille suunnatuille tukimuodoille. Tällä tavoin yhteisö kohdistaa tukensa kunkin ehdokasmaan erityistarpeisiin tukeakseen niitä ratkaisemaan liittymisvalmisteluissa ilmenevät erityisongelmat.

Latvian ensimmäisestä liittymiskumppanuudesta päätettiin maaliskuussa 1998. Asetuksen (EY) N:o 622/98 (2 artikla) mukaisesti liittymiskumppanuus saatettiin ajan tasalle ensimmäisen kerran joulukuussa 1999, ottaen huomioon Latviassa tapahtunut edistyminen. Tämä tarkistus puolestaan perustuu komission ehdotukseen, jonka pohjana on käytetty komission Latvian kanssa käymiä keskusteluja ja Latvian edistymisestä liittymisvalmisteluissa laadittua vuoden 2001 määräaikaiskertomusta.

2. **Tavoitteet**

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden tarkoituksena on luoda yhteinen kehys niille lisätoimia edellyttäville ensisijaisille aloille, jotka mainitaan komission vuoden 2001 määräaikaiskertomuksessa Latvian edistymisestä Euroopan unioniin liittymisen valmisteluissa. Lisäksi kehykseen on tarkoitus sisällyttää näiden ensisijaisten tavoitteiden täytäntöönpanon avustamiseksi Latvialle myönnettävät varat sekä kyseiseen tukeen liittyvät edellytykset. Liittymistä valmisteleva kumppanuus on perustana useille politiikan välineille, joita käytetään ehdokasmaiden auttamiseksi niiden valmistautuessa jäsenyyteen. Näihin välineisiin kuuluvat muuan muassa Latvian laatima yhteisön säännöstön käyttöönottoa koskeva ajantasaistettu kansallinen ohjelma, liittymistä valmisteleva julkisen talouden seurantamenettely, liittymistä valmisteleva talousohjelma ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskeva liittymistä valmisteleva sopimus. Tällaisia välineitä ovat lisäksi kansalliset kehittämissuunnitelmat, maaseudun kehittämissuunnitelmat, sosiaalisen integroitumisen eurooppalaisen strategian mukainen kansallinen työllisyysstrategia sekä alakohtaiset suunnitelmat, joita tarvitaan rakennerahastoihin osallistumiseen unioniin liittymisen jälkeen ja liittymistä edeltävän rakennepolitiikan välineen (ISPA) ja maatalouden ja maaseudun kehittämisen erityisen liittymisohjelman (SAPARD) täytäntöönpanoon ennen unioniin liittymistä. Kukin näistä välineistä on luonteeltaan erilainen, ja niitä valmistellaan ja toteutetaan erityisiä menettelyjä noudattaen mahdollisesti liittymistä valmistelevan tuen avulla. Ne eivät ole erottamaton osa tätä kumppanuutta, mutta niiden ensisijaiset tavoitteet ovat kumppanuuden mukaisia.

3. **Periaatteet**

Kullekin ehdokasvaltiolle määritetyt keskeisimmät ensisijaiset tavoitteet liittyvät valtioiden kykyyn täyttää Kööpenhaminassa vahvistetut arviointiperusteet, joiden mukaan jäsenyys edellyttää, että:

— ehdokasvaltiossa on vakaat instituutiot, jotka takaavat demokratian, oikeusvaltioperiaatteen, ihmisoikeuksien sekä vähemmistöjen kunnioittamisen ja suojelemisen;

— ehdokasvaltiossa on toimiva markkinatalous, ja se pystyy selviytymään kilpailun ja markkinavoimien paineista unionissa;

— ehdokasvaltio pystyy suoriutumaan jäsenyyden mukanaan tuomista velvoitteista, mukaan luettuna poliittisen unionin sekä talous- ja rahaliiton tavoitteiden noudattaminen.

Madridissa vuonna 1995 kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti tarvetta mukauttaa ehdokasvaltioiden hallintorakenteet, jotta voidaan turvata yhteisön poliitikkojen moitteeton toiminta laajentumisen jälkeen. Luxemburgissa vuonna 1997 kokoontunut Eurooppa-neuvosto tähdensi, että yhteisön säännöstön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on välttämätöntä, mutta yksinään riittämätöntä; on tarpeen varmistaa, että sitä todella sovelletaan. Feirassa vuonna 2000 ja Göteborgissa vuonna 2001 kokoontuneet Eurooppa-neuvostot korostivat, että on ensisijaisen tärkeää, että ehdokasmaat kykenevät panemaan täytäntöön ja soveltamaan yhteisön säännöstöä ja että niiden on tämän vuoksi pyrittävä lujittamaan ja uudistamaan hallintoaan ja oikeuslaitostaan.

4. **Ensisijaiset tavoitteet ja välitavoitteet**

Komission määräaikaiskertomuksissa on korostettu, että saavutetusta edistymisestä huolimatta on edelleen paljon toimia, jotka ehdokasvaltioiden on vielä toteutettava tietyillä aloilla valmistautuessaan liittymään unioniin. Tämä tilanne edellyttää tavoitteiden ja välitavoitteiden määrittelemistä, ja niihin kuhunkin on liityttävä asianomaisten maiden kanssa yhdessä asetetut selkeät päämäärät. Näiden tavoitteiden saavuttamisesta riippuu Latvialle myönnettävän

tuen määrä sekä sen kanssa käynnissä olevissa neuvotteluissa edistyminen. Tarkistetussa liittymiskumppanuudessa luetellut ensisijaiset tavoitteet on määritelty ottaen huomioon Latvian realistiset mahdollisuudet saavuttaa tavoitteet tai edistyä niiden toteuttamisessa huomattavasti seuraavien kahden vuoden aikana (vuosina 2002 ja 2003). Tässä luettelossa on määritelty erikseen tavoitteet, jotka edellyttävät erityisen kiireellisiä toimia. Vuoden 2001 määräaikaiskertomuksessa arvioidaan ehdokasmaiden edistymistä vuoden 1999 liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa vahvistettujen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tätä arviointia on käytetty määriteltäessä tämänhetkisen kumppanuuden ensisijaiset tavoitteet.

Latvia on toimittanut heinäkuussa 2001 ajan tasalle saatetun version yhteisön säännöstön käyttöönottoa koskevasta kansallisesta ohjelmastaan. Ohjelmassa vahvistetaan aikataulu vuoden 1999 liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden ja välitavoitteiden toteuttamiselle sekä tarvittavat hallintorakenteet ja varojen määrä.

Liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa yksilöidään Latvian liittymisvalmistelujen ensisijaiset alat. Latvian on kuitenkin pyrittävä ratkaisemaan kaikki vuoden 2001 määräaikaiskertomuksessa yksilöidyt ongelmat. Lisäksi on tärkeää, että Latvia täyttää sitoumuksensa, jotka koskevat lainsäädännön lähentämistä ja yhteisön säännöstön täytäntöönpanoa Eurooppa-sopimuksen ja jäsenyysneuvottelujen yhteydessä tehtyjen sitoumusten mukaisesti. On syytä muistaa, että yhteisön säännöstön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ei yksinään riitä. On myös tarpeen varmistaa, että sitä sovelletaan tosiasiassa samalla tavoin kuin unionissa. Yhteisön säännöstön uskottava ja tehokas täytäntöönpano ja soveltamisen valvonta on välttämätöntä kaikilla jäljempänä mainituilla aloilla.

Komission vuoden 2001 määräaikaiskertomuksen analyysin perusteella Latvialle on määritetty jäljempänä esitetyt ensisijaiset tavoitteet ja välitavoitteet. Nämä ensisijaiset tavoitteet esitetään samassa järjestyksessä kuin määräaikaiskertomuksessa ([1]).

Poliittiset arviointiperusteet

Demokratia ja oikeusvaltioperiaate

— Latvian on nopeutettava toimia ammattitaitoisen ja pysyvän virkamieskunnan kehittämiseksi julkishallinnon kaikilla tasoilla ja taattava myös asianmukainen palkkausjärjestelmä. Sen on taattava henkilöstön määrän riittävyys, koulutus ja asianmukaiset varat kaikilla hallinnon tasoilla pyrkimyksenään parantaa yhteisön säännöstön täytäntöönpanovalmiuksia.

— Oikeuslaitoksen vahvistamista on jatkettava muun muassa saattamalla päätökseen puitelainsäädännön antaminen (lait rikosoikeudellisista menettelyistä ja hallinnollisista menettelyistä), keventämällä tuomioistuinten työtaakkaa, purkamalla jutturuuhkaa tuomioistuimissa ja varmistamalla tuomioistuinten päätösten täytäntöönpano. Koulutusta on kehitettävä ja tuomareiden palkkoja nostettava. Infrastruktuuria, tuomioistuinten toimitilat mukaan lukien, on parannettava tuomioistuinten asianmukaisen toimivuuden varmistamiseksi. Oikeussuojan saatavuutta on edistettävä.

— Puitelainsäädäntö kaikenlaisen korruption torjumiseksi on saatettava valmiiksi ja lainsäädännön sekä korruption vastaisen strategian täytäntöönpano on varmistettava. Toimielinten välistä ja kansainvälistä yhteistyötä on parannettava.

Ihmisoikeudet ja vähemmistöjen suojelu

— Tutkintavankeuskysymykseen on paneuduttava.

— Kielilain ja sen täytäntöönpanosäännösten täytäntöönpano on varmistettava suhteellisuusperiaatteen, kansainvälisten normien ja Eurooppa-sopimuksen mukaisesti.

— Maan kansalaisuutta vailla olevien yhteiskuntaan integroitumista edistävien konkreettisten toimien, esimerkiksi kielikoulutuksen ja tiedotusohjelmien, täytäntöönpanoa on jatkettava Latvian yhteiskunnan integraatiota koskevan kansallisen ohjelman mukaisesti ja toimille on varmistettava tarvittava rahoitus.

([1]) Esittämisessä noudatetaan määräaikaiskertomuksissa vuodesta 2000 noudatettua järjestystä.

Taloudelliset arviointiperusteet

— Vielä yksityistämättä olevien suurten yritysten yksityistäminen on saatettava loppuun.

— Maakaupan markkinoiden kehittämistä on jatkettava sekä maa- ja kiinteistörekisteri on saatava valmiiksi.

— Kilpailukykyä on edistettävä edelleen erityisesti toimenpiteillä, joilla pyritään edistämään kotimaisia ja ulkomailta tulevia investointeja kasvua lisääviin toimiin.

— Liiketoimintaympäristöä on kehitettävä erityisesti poistamalla jäljellä olevat yritysten kehittämisen lainsäädännölliset ja hallinnolliset rajoitteet.

Edellytykset täyttää jäsenyyden velvoitteet

Tavaroiden vapaa liikkuvuus

— Julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön yhdenmukaistaminen yhteisön lainsäädännön kanssa on saatettava päätökseen ja sen täytäntöönpano on varmistettava kaikilla tasoilla.

— Yhteisön uuden lähestymistavan mukainen ja alakohtainen lainsäädäntö on kokonaisuudessaan saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä ja pantava täytäntöön. Tämä koskee erityisesti elintarvikelainsäädäntöä, lannoitteita ja voimassa olevien lääkkeiden myyntilupien uudistamista.

— Latvian lainsäädännön arviointia on jatkettava yhdenmukaistamattomilla aloilla sen varmistamiseksi, että se on yhdenmukainen perustamissopimuksen 28, 29 ja 30 artiklan kanssa, ja alan tulevan valvonnan hallinnolliset järjestelyt on saatettava päätökseen.

— Kansallisia akkreditointi- ja metrologiajärjestelmiä on kehitettävä; markkinavalvontajärjestelmän uudistus on saatettava päätökseen; ilmoitusmenettelyihin liittyvät elimet on nimettävä ja niiden toiminta varmistettava.

— Eurooppalaisten standardien käyttöönotto on saatettava päätökseen.

Henkilöiden vapaa liikkuvuus

— Ammattitutkintojen vastavuoroisen tunnustamisen yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen sekä tarvittavia hallinnollisia rakenteita ja koulutusohjelmia on kehitettävä edelleen.

— Ennen yhdenmukaistamista hankittujen ammattitutkintojen osalta Latvian on toteutettava ensisijaisesti toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että kaikki ammatinharjoittajat täyttävät yhteisön direktiiveissä vahvistetut vaatimukset maan liittyessä unioniin.

— Hallinnollisia rakenteita on vahvistettava edelleen sosiaaliturvan yhteensovittamisen parantamiseksi.

Palvelujen tarjoamisen vapaus

— Rahoituspalvelujen valvontaa on tehostettava edelleen.

— Tietosuojalainsäädännön yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen ja valvontaelimen riippumattomuus on taattava.

Pääomien vapaa liikkuvuus

— Rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositusten noudattaminen on varmistettava.

— Latvian on saatettava päätökseen lainsäädännön yhdenmukaistaminen rahanpesun torjunnasta annetun toisen direktiivin kanssa.

Yhtiöoikeus

— Erityisen kiireelliset toimet: Erityisesti poliisin ja tullin on tehostettava teollis- ja tekijänoikeuksien noudattamisen valvontaa, ja näiden laitosten välistä yhteistyötä on parannettava. Laittoman valmistuksen ja väärennösten torjuntaa on tehostettava. Täytäntöönpanoelimille annettavaa koulutusta on tehostettava, tuomarit ja syyttäjät mukaan luettuina.

— Erityisen kiireelliset toimet: Kauppalaki on pantava täytäntöön.

Kilpailupolitiikka

— Kilpailu- ja valtiontukisääntöjen soveltaminen on taattava muun muassa vahvistamalla kilpailuneuvostoa ja -virastoa sekä valtiontukien valvontakomission sihteeristöä. Säännöistä tiedottamista kaikille markkinatoimijoille ja tuen myöntäjille on lisättävä. Oikeusviranomaisia on koulutettava kilpailuasioissa.

Maatalous

— Maataloushallinnon valmiuksia on parannettava ja yhteisen maatalouspolitiikan hallintomekanismien täytäntöönpanoa ja soveltamista koskevat valmistelut on saatettava päätökseen erityisesti yhdennetyn hallinto- ja valvontajärjestelmän ja maksajaviraston osalta; myös eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualaa sekä elintarvikkeiden turvallisuutta koskevan lainsäädännön voimaansaattamista ja täytäntöönpanoa koskevat valmistelut on saatettava päätökseen.

— Yhteisön rahoittamien maaseudun kehittämisohjelmien suunnittelemiseksi, toteuttamiseksi, hallinnoimiseksi, seuraamiseksi, valvomiseksi ja arvioimiseksi tarvittavia hallinnollisia rakenteita on vahvistettava.

— Eläinlääkintä- ja kasvinsuojelualan lainsäädännön yhdenmukaistamista on jatkettava ja tarkastusmenettelyjä parannettava erityisesti tulevilla unionin ulkorajoilla.

— Elintarvikealan, muun muassa lihan- ja kalanjalostuslaitosten ja meijereiden, rakenneuudistusta on jatkettava, jotta ne voivat noudattaa elintarvikkeiden turvallisuutta koskevia yhteisön standardeja.

— On saatettava päätökseen tarttuvaa spongiformista enkefalopatiaa, kasvipassia, jäämien enimmäismääriä ja eläinten ruokintaa koskevan lainsäännön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ja varmistettava sen voimaansaattaminen ja täytäntöönpano, mukaan lukien eläintautien, erityisesti tarttuvan spongiformisen enkefalopatian, testaaminen yhteisön säännöstön mukaisesti.

Kalastus

— Riittävät hallinnolliset rakenteet ja välineet on saatava valmiiksi keskushallinnon ja alueiden tasolla, jotta voidaan varmistaa yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpano, mukaan lukien kalavarojen hoito, kalastuksen tarkastukset ja valvonta, markkinapolitiikka, kalatalouden ohjauksen rahoitusvälineestä yhteisrahoitetut rakenneohjelmat, kalastusalusrekisteri ja suunnitelma kalastuslaivaston kapasiteetin sääntelemiseksi pyydettävissä olevien kalavarojen mukaisesti.

Liikennepolitiikka

— Lainsäädännön yhdenmukaistamista on jatkettava ja hallinnollisia valmiuksia vahvistettava seuraavilla aloilla: maantieliikenne (erityisesti sosiaalikysymyksiä koskeva lainsäädäntö, ammattiin pääsyä koskevat vaatimukset mukaan luettuina, verotuksen yhdenmukaistaminen sekä tekniset ja turvallisuusstandardit), rautatieliikenne (tarkistetun rautatieliikennettä koskevan yhteisön lainsäädännön panemiseksi täytäntöön) ja lentoliikenne (erityisesti riippumattoman ilmailuonnettomuuksia tutkivan viranomaisen oikeudellinen asema).

— Meriliikennettä koskevan lainsäädännön yhdenmukaistamista ja täytäntöönpanoa on jatkettava viimeaikaiset kehitysaskeleet huomioon ottaen.

— Erityisen kiireelliset toimet: Meriliikennealan hallinnollista toimintakykyä on vahvistettava Latvian laivastolle kuuluvien lippuvaltion tehtävien hoidon parantamiseksi.

Verotus

— Lainsäädännön ja erityisesti alv- ja valmisteverolainsäädännön (mukaan lukien siirtymäkauden arvonlisäverojärjestelmä) yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen etenkin alv-vapautusten osalta.

— On varmistettava, että nykyinen ja tuleva lainsäädäntö vastaa yhtiöverotukseen sovellettavien menettelysääntöjen periaatteita.

— Hallintoa ja valvontamenettelyjä on vahvistettava ja hallinnollista yhteistyötä sekä vastavuoroista avunantoa on parannettava, jotta yhteisön lainsäädännön soveltaminen olisi mahdollista.

— Erityisen kiireelliset toimet: Tietotekniikkajärjestelmiä on kehitettävä tietojen vaihtamiseksi sähköisesti yhteisön ja sen jäsenvaltioiden kanssa.

— On saatettava voimaan valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta annettu direktiivi.

Tilastointi

— Tilastojen laatua ja kattavuutta on edelleen parannettava. On varmistettava, että tilastointivalmiuksien vahvistamiseksi on käytettävissä riittävästi voimavaroja myös aluetasolla.

Sosiaalipolitiikka ja työllisyys

— Sosiaalialan lainsäädännön yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen ja sen asianmukainen täytäntöönpano on varmistettava erityisesti työlainsäädännön, työterveyden ja -turvallisuuden sekä sukupuolten tasa-arvon aloilla. Asiaan liittyviä hallinnollisia ja täytäntöönpanorakenteita, muun muassa työsuojeluviranomaisia, on vahvistettava. Työtekijöille on perustettava riippumaton vakuusrahasto työnantajan maksukyvyttömyyden varalta. Lisäksi on jatkettava syrjinnän vastaisen lainsäädännön antamista ja laadittava aikataulu sen täytäntöönpanolle.

— Kansanterveyden alaa koskevan yhteisön lainsäädännön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on saatettava päätökseen ja sen täytäntöönpano on varmistettava. Lisäksi on jatkettava tartuntatautien sekä terveydenseuranta- ja tietojärjestelmän valvonta- ja seurantatoimenpiteitä.

— Työmarkkinaosapuolten valmiuksien kehittämispyrkimyksiä on tuettava edelleen ottaen erityisesti huomioon niiden tuleva asema yhteisön työllisyys- ja sosiaalipolitiikan muotoilemisessa ja täytäntöönpanossa, Euroopan sosiaalirahasto mukaan luettuna, erityisesti itsenäisen kahdenvälisen työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun avulla.

— Latvian on laadittava kansallinen strategia, tietojen keruu mukaan luettuna, osallistuakseen tulevaisuudessa yhteiskunnallista osallisuutta koskevaan eurooppalaiseen strategiaan.

Energia

— Latvian on valmistauduttava energian sisämarkkinoihin, muun muassa sähkö- ja kaasudirektiivien täytäntöönpanoon, ja säännöstön yhdenmukaistamista on nopeutettava erityisesti sähkölaitosten rakenneuudistusten osalta. Latvian on perustettava riippumaton siirtoverkko-operaattori (sähkö), hintavääristymät on poistettava, ja sääntelyviranomaista on vahvistettava.

— Öljyvarastojen yhdenmukaistamista on jatkettava; varastojen kasvattamisessa on edistyttävä ja tähän liittyen on tehtävä tarvittavat investoinnit varastojen saattamiseksi 90 päivän kulutusta vastaavalle tasolle; hallinnollinen rakenne on kehitettävä.

— Energiatehokkuutta ja uusiutuvien energialähteiden käyttöä on parannettava ja vahvistettava asianomaisia instituutioita tällä alalla.

— Latvian on pantava täytäntöön suositukset, jotka ovat osa neuvoston kertomusta ”Ydinturvallisuus laajentumisen yhteydessä”, ottaen huomioon kertomuksessa osoitetut ensisijaiset kysymykset.

Televiestintä ja tietotekniikka

— Yhdenmukaisuus yhteisön televiestintäalan lainsäädännön kanssa on varmistettava samoin kuin sen soveltaminen, ja televiestintämarkkinat on vapautettava. Alan valvontaviranomaisen riippumattomuus on taattava.

— Postilainsäädännön yhdenmukaistamista on jatkettava ja sen täytäntöönpano on varmistettava.

Kulttuuri ja audiovisuaalialan politiikka

— Televisio- ja radioalan riippumattoman sääntelyviranomaisen valmiuksia on parannettava edelleen.

Aluepolitiikka ja rakennepoliittisten välineiden yhteensovittaminen

— Oikeudellinen ja hallinnollinen kehys on saatettava valmiiksi aluepolitiikkaa koskevan yhteisön lainsäädännön panemiseksi täytäntöön kiinnittäen erityistä huomiota varainhoitoon ja valvontaan.

— Rakennerahastojen ja koheesiorahaston toimien täytäntöönpanosta vastaavat elimet on määriteltävä, erityisesti hallinnointi- ja maksajaviranomaiset; samaten on määriteltävä erityisministeriöiden ja muiden elinten tehtävät, joita ne toteuttavat hallintoviranomaisen puolesta ja niiden vastuulla.

— On laadittava yhtenäinen ohjelma-asiakirja rakennerahastoja koskevien asetusten mukaisesti, ennakkoarviointi mukaan luettuna.

— On varmistettava, että nimetyt hallinnointi- ja maksajaviranomaiset kehittävät vähitellen valmiuksiaan, jotta ne voivat maan liittymishetkellä suoriutua velvoitteistaan ja hoitaa niille rakennerahastoja koskevien asetusten mukaan kuuluvat tehtävät.

— On varmistettava ministeriöiden välisen koordinaation tehokkuus ja yhteistyö, joka koskee ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa.

— Arviointi- ja seurantajärjestelmät on perustettava.

— Rakenne- ja koheesiorahastojen tukeen oikeutettujen hankkeiden teknistä valmistelua on kehitettävä (hankkeiden valmisteluprosessi).

Ympäristö

— Yhteisön lainsäädännön saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on saatettava päätökseen erityisesti, kun kyse on ympäristöä koskevan tiedon saamisesta, jätehuollosta ja kemikaaleista.

— Yhteisön lainsäädännön täytäntöönpanoa on jatkettava erityisesti seuraavilla aloilla: jätehuolto (erityisesti pakkaukset ja pakkausjätteet sekä vaaralliset jätteet, mukaan luettuina PCB- ja PCT-yhdisteet, jäteöljy, akut ja paristot), veden laatu (erityisesti yhdyskuntien jätevedet, juomaveden mikrobiologiset arvot, luetteloon II kuuluvien aineiden aiheuttaman pilaantumisen rajoittamisohjelmien perustaminen, haavoittuvien alueiden nimeäminen nitraattidirektiivin mukaisesti) sekä kemikaalit.

— Hallinnollisia valmiuksia on vahvistettava edelleen kaikilla tasoilla, erityisesti alue- ja paikallistasolla. Erityisesti olisi korostettava luonnonsuojelua.

— Ympäristönsuojeluvaatimusten sisällyttämistä osaksi kaikkien muiden alakohtaisten politiikkojen määrittelyä ja täytäntöönpanoa on jatkettava kestävän kehityksen edistämiseksi.

Kuluttajansuoja ja terveyden suojelu

— Markkinavalvontaan liittyvien hallintorakenteiden toimivuus on varmistettava.

Yhteistyö oikeus- ja sisäasioissa

— Latvian on varmistettava Schengenin sopimusta koskevan toimintasuunnitelman asianmukainen täytäntöönpano.

— Lainvalvontaviranomaisten (myös oikeuslaitoksen) toimintaa ja niiden keskinäistä yhteistyötä on vahvistettava järjestäytyneen rikollisuuden ja erityisesti rahanpesun, tietoverkkorikollisuuden sekä ihmis- ja huumekaupan torjunnassa. Latvian on varmistettava, että ennakkoedellytykset yhteistyösopimuksen tekemiseksi Europolin kanssa täyttyvät.

— Kansallinen huumestrategia on saatettava ajan tasalle ja pantava täytäntöön sekä valmistauduttava osallistumaan Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen toimintaan.

— Yhdenmukaistamista yhteisön säännöstön sekä eurooppalaisen käytännön kanssa on jatkettava viisumi-, maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikassa, ja alan laitosten hallinnollisia valmiuksia on parannettava.

— Valmisteluja osallistumiseksi Schengenin tietojärjestelmään on jatkettava kehittämällä kansallisia tietokantoja ja rekistereitä.

— Valvontaa unionin tulevalla ulkorajalla on vahvistettava edelleen muun muassa perustamalla integroitu merialueiden valvontajärjestelmä.

— Latvian on toteutettava tarvittavat toimenpiteet yhteisön välineiden ottamiseksi käyttöön siviilioikeudellisen yhteistyön alalla.

— Lainsäädäntö on yhdenmukaistettava yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen kanssa.

Tulliliitto

— Tullilainsäädännön yhdenmukaistaminen on saatettava päätökseen ja sen täytäntöönpano on varmistettava; hallinnollisia ja toiminnallisia valmiuksia on parannettava. Tullilaitoksen eettisten toimintaohjeiden käyttöönottoa on jatkettava.

— Erityisen kiireellisiä toimia edellyttävä tavoite: Tietotekniikkastrategian täytäntöönpanoa Latvian tullihallinnossa on nopeutettava. Tietotekniikkajärjestelmiä on kehitettävä tietojen vaihtamiseksi sähköisesti yhteisön ja Latvian välillä.

Ulkosuhteet

— Latvian on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että yhteisön säännöstön kanssa mahdollisesti ristiriidassa olevat kansainväliset sopimukset, kahdenväliset investointisopimukset mukaan luettuina, neuvotellaan uudelleen tai irtisanotaan Latvian liittyessä unioniin.

Varainhoidon valvonta

— Julkisen sisäisen varainhoidon valvontaa koskeva puitelainsäädäntö on saatava valmiiksi.

— Hallinnollisen vastuun käsitettä on kehitettävä ja sovellettava.

— Kirjausketjun käsitettä on kehitettävä ja yhteisön varojen kirjausketjut määritettävä.

— Ulkoisen tilintarkastuksen alan yhdenmukaistamista on nopeutettava erityisesti parantamalla toimintavalmiuksia ja valtion tilintarkastusviraston riippumattomuutta.

— Latvian on nimettävä yhteystaho yhteisön taloudellisten etujen suojelemiseksi ja aloitettava tämän yhteystahon välityksellä yhteistyö yhteisön petostentorjuntaviraston (OLAF) kanssa.

— Petosten torjuntaa on tehostettava.

— Latvian on jatkettava ponnisteluja liittymistä valmistelevan yhteisön rahoituksen asianmukaisen käytön, valvonnan, seurannan ja arvioinnin varmistamiseksi, sillä tämä on keskeinen osoitus Latvian kyvystä panna täytäntöön varainhoidon valvontaa koskeva yhteisön lainsäädäntö.

5. **Ohjelmasuunnittelu**

Vuosille 2000–2006 Latvialle myönnettävä taloudellinen tuki käsittää Phare-toimien lisäksi liittymistä valmistelevan SAPARD-välineen avulla annettavan maatalouden ja maaseudun kehittämisen liittymistä valmistelevien toimenpiteiden tuen (neuvoston asetus (EY) N:o 1268/99, EYVL L 161, 26.6.1999, s. 87) sekä rakennepolitiikan ISPA-välineen, jossa asetetaan liittymistä edeltävänä aikana etusijalle koheesiorahaston kaltaiset toimenpiteet ympäristön ja liikenteen alojen infrastruktuurihankkeille (neuvoston asetus (EY) N:o 1267/99, EYVL L 161, 26.6.1999, s. 73). Näiden kansallisten rahoitusosuuksien turvin Latvia voi myös rahoittaa osittain osallistumisensa yhteisön ohjelmiin kuten tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen puiteohjelmaan sekä yleissivistävään koulutukseen ja yritystoimintaan liittyviin ohjelmiin. Latvia saa lisäksi rahoitusta suoraan yhteisön säännöstöön liittyvistä monikansallisista ja horisontaalisista ohjelmista. Ehdokasmaiden osallistumista yhteisrahoitukseen edellytetään järjestelmällisesti kaikissa investointihankkeissa. Komissio on vuodesta 1998 toiminut yhteistyössä Euroopan investointipankin (EIP) ja kansainvälisten rahoituslaitosten, erityisesti Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) ja Maailmanpankin kanssa liittymistä valmisteleviin ensisijaisiin tavoitteisiin liittyvien hankkeiden yhteisrahoituksen helpottamiseksi.

6. **Ehdollisuus**

Kolmen liittymistä valmistelevan välineen — Phare-ohjelman sekä ISPA- ja SAPARD-välineiden — kautta hankkeiden rahoittamiseen myönnettävän yhteisön tuen edellytyksenä on, että Latvia noudattaa Eurooppa-sopimuksen mukaisia sitoumuksiaan, jatkaa toimia Kööpenhaminassa vahvistettujen edellytysten täyttämiseksi ja edistyy ennen kaikkea tässä tarkistetussa liittymistä valmistelevassa kumppanuudessa määriteltyjen ensisijaisten tavoitteiden täytäntöönpanossa. Näiden yleisten edellytysten noudattamatta jättäminen saattaa johtaa neuvoston päätökseen rahoitusavun keskeyttämisestä asetuksen (EY) N:o 622/98 4 artiklan nojalla.

7. **Seuranta**

Liittymistä valmistelevan kumppanuuden täytäntöönpanoa valvotaan Eurooppa-sopimuksen yhteydessä. Kuten Luxemburgissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti, on tärkeää, että yhteisön säännöstön käyttöönoton ja täytäntöönpanon tarkastelua jatketaan Eurooppa-sopimuksen elimissä. Liittymistä valmistelevan kumppanuuden osa-alueita käsitellään kustakin osa-alueesta vastaavassa alakomiteassa. Assosiaatiokomitea käsittelee ensisijaisiin tavoitteisiin ja välitavoitteisiin liittyvää yleistä kehitystä, edistymistä ja ongelmia sekä alakomiteoiden sille käsiteltäviksi toimittamia erityisiä kysymyksiä.

Phare-ohjelman hallintokomitea huolehtii siitä, että kaikkien kolmen liittymistä valmistelevan välineen — Phare-ohjelman sekä ISPA- ja SAPARD-välineiden — yhteydessä tehdyt rahoituspäätökset ovat yhteensopivia sekä keskenään että liittymistä valmistelevien kumppanuuksien kanssa, kuten yhteensovittamista koskevassa asetuksessa (neuvoston asetus (EY) N:o 1266/99, EYVL L 161, 26.6.1999, s. 68) säädetään.

Liittymistä valmistelevaa kumppanuutta muutetaan tarvittaessa jatkossakin asetuksen (EY) N:o 622/98 2 artiklan mukaisesti.